

als die de Lek of Merwede opgevoerd werden, mits die te Rotterdam en op kosten van Dordt zou geschieden volgens een door de justitie te betalen tarief.

Na den storm is er dan stilte tot 16 Maart 1620, wanneer wij de vroedschap hooren delibereeren over de accommodatie, voorgeslagen door het Hof en den prins. Rotterdam en die met haar handel drijven zullen twintig jaar vrij zijn van het stapelrecht voor alle goederen bij het opvaren van Lek en Merwede tegen een jaarlijksche contributie aan Dordt „al sonder praejudicie” wat de principieele kwestie betreft, m.a.w. die zal zoolang opgeschort worden. En dat was het juist, wat Rotterdam niet wilde; zij had nu genoeg van al dat uitstellen en verlangde een definitieve uitspraak. Bovendien zouden de andere hangende processen hiermee niet uit zijn. Eenparig stemde men dan ook tegen dat accoord, dat de onlusten niet zou doen ophouden. Den 19den Maart zien wij dan gecommiteerden van Rotterdam en den secretaris Smoutius in de raadkamer van het Hof die beslissing aan dat college mededeelen. Ten einde raad brengt dan de president hun onder het oog, dat als dit accoord „den heeren nyet en smaecte” zij zelf den prins dan maar een betere oplossing aan de hand moeten doen. Onder duizend excuses, dat zij slechts volgens hun lastgeving handelden en met hartelijken dank aan Z. Exc. en de raden voor hun ijver en zorg in dezen namen de heeren afscheid. Den 19den Mei 1620 kwamen zij daarop nog eens ten huize van president Cromholt om hetzelfde besluit van hun principalen over te brengen.

Hoe de twist ten slotte is afgelopen? Rotterdams vrijdom voor westersche wijnen is niet officieel erkend. Daarvoor had Dordt te veel invloed in de hooge colleges van staat en had het land Dordt's geld te veel noodig, maar het stapelrecht heeft wel een veer moeten laten en is ook in dit geval geheel een tol geworden.

In 1624 was de procedure voor den Hoogen Raad nog niet beslist, maar uit een memorie d.d. 12 Mei 1650, aan burgemeesters en regeerders van Rotterdam gericht, blijkt, dat de namen der schippers en de hoeveelheid wijn van beneden naar boven gaande, toen nauwkeurig door den uitlegger van